

Oče in sestra morilca Schmidta. Schmidtovo mladostno življenje.

GOVOR ZAGOVORNIKA OLCOTTA. ON ODLOČNO VSTRAJA PRI TEM, DA JE MORILEC DUŠEVNO NENORMALEN. — SCHMIDT PRAVI, DA JE DUŠEVNO ZDRAV. ŽE V NAJNEŽNEJŠI MLADOSTI JE RAD TRPINČIL ŽIVALI. NJEGOVA EDINA ŽELJA JE BILA POSTATI DUHOVNİK. DOBER UČENEC. OČETU NI HOTEL PONUDITI ROKE, DOČIM SE JE S SESTRO POGOVARJAL.

Ker je državni pravdnik v procesu proti morilec Ane Ammellerjeve navedel vse svoje dokazke, so večerj začeli govoriti zagovorniki, ki hočejo dokazati potrditi, da je Schmidt storil svoj grozni čin v blaznosti.

Včeraj je morilec vprašal pomožni državni pravdnik Murphy, zakaj si je nadel več imen. Obtožene je da debelo pogledal rekoč: — Ali veste kaj o tričetrtstotih osebnosti? — Murphy je zanikal. — No, potem me ne boste razumeli, tudi če vam povem — se je glasil odgovor.

Včeraj okoli enajste ure dopoldan je začel govoriti zagovornik Wm. M. K. Olcott, ki je po mnenju strokovnjakov najboljši newyorški zagovornik.

Med drugim je rekel sledeče: — Dokazati hočem, da je bil morilec že dalj časa duševno nenormalen, v smislu zakona slaboumen. Tak je še danes in bo tudi za vedno ostal. — Ni še dobro končal stavka, ko je planil Schmidt s stola in zaklical potrditnikom:

— To ni resnica! — Sodnijski sluga ga je posadil nazaj, toda par trenutkov kasneje je zopet zavpil:

— Ni res, protestiram! — Olcott je svoj govor mirno nadaljeval. Potrditnikom je pojasnjeval nesrečne razmere v Schmidtovi družini, pravil jim je o samomorih Schmidtovih sorodnikov in omenil, da je morilec moralno in duševno zelo nizko stoječ individui. Že kot deček je bil vedno zamišljen, in se ni dosti menil s svojimi tovariši.

S postavami je bil že večkrat v konfliktu. Leta 1909. je ponaradil na Nemškem doktorsko diplomu, vsled česar je bil procesiran, pa ga je sodišče spoznalo slaboumnim in ga spustilo na prosto. Ko je prišel v Ameriko, je nastopil prvo službo v Trenton. Imeli so ga povsod radi, čeravno so vedeli, da se večkrat nekoliko čudno obnaša. Na desni strani prsi ima veliko rdečo znamenje. S tem hoče pomeniti Kristusa, kateremu je bil vojak s sulico predrl prsi.

Blazna ideja krvave daritve ga je noč in dan zasledovala. Značilna je njegova izjava, da je telesne dele Ammellerjeve v vodi "pokopal" in ne potopil. "Kri se mora vedno z vodo zmešati" — je morilecva diviza.

Zagovornik Olcott je svoj govor takole končal:

— V Schmidtovi je divjal večer boji med dobrom in slabim, med zdravim razumom in blaznostjo. Če bo hotel sam kaj izpovedati, boste videli, kako čudne ideje ima. Gospodje, če spoznate, da je obtožene blazen, ga spoznajte "nekrivnega zaradi slaboumnosti", potem ga pa pošljite v blaznico, kjer naj preživi konec svojega življenja.

Po obravnavi je rekel Olcott nekemu časnikarskemu poročevalcu: — Če Schmidta ne glede na njegovo slaboumnost, v kateri sem pa trdno prepričan, vseeno obsodijo, ne bom nikdar več zagovarjal nobenega blaznega zločinca.

Kot prva priča za zagovornišvo je bil zaslišan Henrik Schmidt, morilecve oče. Povedal je, da je star 65 let in da je bil železniški uslužbenec. Imel je deset otrok, izmed katerih je bil Hans šesti.

Deček se je v šoli zelo dobro učil in je vstopil po dokončanih gimnazijskih študijah v seminar. V mašnika je bil posvečen leta

1906: Služboval je po različnih krajih, dokler ni bil v Monakovem aretiran, ker je ponaradil doktorsko diplomu. Kmalu nato se je podal v Ameriko.

Ko je bil star 7 let, je vedno molil in zatrjeval, da bo postal duhovnik. Poleg tega je bil v največjem veseljem in nasladi trpinčil živali in se igral z njihovo krvjo. Najbolj je bil udan svoji sestri Elizabeti.

Nikdo si ne more misliti — je pripovedoval starček — kako me je zadel vest o sinovem zločinu. Prišel sem v Ameriko, toda on me ni hotel spoznati. Ponudil sem mu roko — on je ni sprejel. Moja hči se je dolgo časa pogovarjala z njim. V mladosti sem ga precej trdo držal, dočim mu je mati dajala potuho.

Priča je napravil na porotnike zelo dober vtis.

Schmidtova sestra, Elizabeta Schadler, je pravi tip nemške gospodinje. Govorila je zelo prostodušno.

— Moja mati — je rekla — je zelo pobožna. Otroke je vedno opominjala, da naj molijo in zahajajo v cerkev. Tak je bil tudi moj brat Hans. Ko je sprejel prvo sveto obhajilo, je rekel, da je to najlepši dan v njegovem življenju. Pripovedoval je, da mu je prejšnji dan v cerkvi rekel sam Bog, da mora postati duhovnik. Podooben spomin je baje še parkrat slišal. Pri neki priliki je pokazal na rdečo znamenje na prsih rekoč: Od tukaj tečeta kri in voda, dokaz, da me je krstil sam sv. Janez. — Se kot duhovnik je rekel, da je dvakrat posvečen. Vprvič ga je posvetil šof, v drugič pa sv. Elizabeta.

Pred par dnevi sem mu rekla: — Hans, nisi mislila, da si tak. Mama je bolna. Kaj naj ji povem pri povratku v domovino? — On je odvrnil: — Storiš sem, kar so zahtevali od mene višje sile. Gospod Bog zre z dopadanjem na našo družino. — Njegov pogled me je prepričal, da je blazen. — Pogled vendar očeta — sem ga prosila — kaj ga ne poznaš več? — Odmajal je z glavom in odgovoril: — Ne, jaz ne poznam tega moža. To ni moj oče — moj oče je sam sveti Duh.

Obravnava se bo danes nadaljevala.

Wilson in sleparsi zdravnik.

Washington, D. C., 16. dec. — Dr. Wm. I. Morton je moral zaradi neke sleparije z akcijami dalj časa predsedati v Atlanta za poroh. Včeraj ga so izpustili na prosto. In predsednik Wilson mu je zopet podelil vse odvzete državljanske pravice.

Dinamitard.

Indianapolis, Ind., 16. dec. — George E. Davis je spoznal danes sodišče krivim, da je nepostavni potom transportiral po meddržavnih železnicah dinamit. Harry Jones, tajnik unije mestnih delavcev, je bil oproščen.

Zunanja politika Italije.

Rim, Italija, 16. dec. — Italijanski minister za zunanje zadeve, marki Antonio di San Giuliano, je danes tekom debate potrdil splošne poteze italijanske zunanje politike kot jih je bil obrazložil kralj povodom otvoritve parlamenta. Povdarjal je soglasanje evropskih velesil glede mej bodočih Albanije ter prijateljsko razmerje med Italijo in Francijo.

Nasaj k naravi!

Mobile, Ala., 16. dec. — Največji projekt za kmetijsko kolonijo je bil oživetvorjen ta teden vsled nakupa Wilbur-Dunham Company v Clevelandu, Ohio. Družba je kupila več kot 20.000 akrov zemlje v Waynesboro, Miss., katero bo razdelila v kose po 40 akrov.

Položaj v Calumetu.

Policija nadaljuje s svojo taktiko ter udara v stanovanja stavkarjev, da bi našla orožje.

Calumet, Mich., 16. dec. — Policija, v spremstvu šerifov in uniformiranih milicijarjev, preiskuje stanovanja stavkarjev, da bi našla eventualno tam skrito orožje. Preiskuje se tudi zborovalnice stavkarjev. V različnih hišah se je danes zaplenilo 36 pušk, vsled česar bodo stavkarji na milost in nemilost izročeni nasilju meščanske zveze v slučaju, da bi prišlo do kakšnega spopada.

Sheriff Hepting je danes izjavil, da bo tekom enega tedna brez milice lahko vzdržal red. Kljub temu pa je zaprejel 50 nadaljnjih pomožnih šerifov.

Velika porota je danes razposlala pozivnice kakim 100 pričam, ki so povečini vsi člani rudarskih organizacij. Med njimi se nahajajo vsi uradniki in organizatorji W. F. O. M. Predsednik Meyer je stal danes celi dan pred sodiščem, vendar pa se ni končano njegovo zaslišanje.

Velika porota preiskuje dogodek prvih dni stavke, ko je prišlo do spopada med stavkarji in rovalskimi pazniki. Ob tej priliki je bilo ranjenih veliko stavkarjev.

Osumljena vohunstva.

Italijanska policija zasleduje ameriško operno pevko radi dozvednega vohunstva.

Rim, Italija, 16. dec. — Miss Edith Macvane, hčerka bivšega profesorja na Harvard-vseučilišču, se je pritožila pri ameriškem poslaniku Page, da zasleduje italijanska policija njeno sestro, operno pevko, ki poje sedaj po raznih mestih južne Italije, radi vohunstva. Iz pisma, katerega je doposlala pevka včeraj svoji sestri, je razvidno, da je umetnica napravila na svojih izprehodih ob obali več fotografiranih slik, na katerih so slučajno našle prostora tudi gotove utrdbe. Detektivi, ki so stanovali v istem hotelu kot pevka, so odprli njeno korespondenco ter našli pisma častnikov v Rimu in eno ruskega atašeja, kar je še povečalo sum oblasti. Poslanik Page se je takoj obrnil na oblasti, vsled česar se je takoj ustavilo policijsko nadzorovanje mlade pevke.

Boston, Mass., 16. decembra. — Profesor Macvane je odpotoval pred štirimi leti s svojima dvema hčerkama v inozemstvo, in sicer na Francosko, kjer živi njegova tretja hčerka, ki je poročena z nekim francoskim aristokratom.

Truplo v razvalinah.

Portchester, N. Y., 16. dec. — V kleti General Thomas poslopja, ki stoji zapuščen, so našli včeraj truplo nekega moža, o katerem domneva policija, da je ono nekega Louis Arnolda, bivšega delavca na dotičnem posestvu. Truplo je bilo že popolnoma segnito, vendar pa je bila pleča na glavi taka kot je bil imel Arnold. Tudi čas, odkar je ležalo truplo na dotičnem mestu, soglasi približno z onim, odkar pogrešajo Arnolda. Poleg trupla je ležal izstreljen revolver, vendar pa se ne more govoriti o samomoru, ker je bilo telo pokrito z dračjem. Tudi se ni našlo nobenih vrednostnih predmetov, dočim je bilo znano, da je imel Arnold pri sebi \$100.00.

Truplo so prevedli v Harrison ter so oblasti uvedle preiskavo.

Nasaj k naravi!

Mobile, Ala., 16. dec. — Največji projekt za kmetijsko kolonijo je bil oživetvorjen ta teden vsled nakupa Wilbur-Dunham Company v Clevelandu, Ohio. Družba je kupila več kot 20.000 akrov zemlje v Waynesboro, Miss., katero bo razdelila v kose po 40 akrov.

Situacija v Mehiki. Villa zaplenja naprej.

Mehiško poslanstvo v Washingtonu ga imenuje roparja in bandita prve vrste.

EKSEKUCIJE.

V Chihuahua so ustrelili ustaša dva španska podanika, ki sta se baje umešavala v politiko.

El Paso, Tex., 16. dec. — General Villa je izdal danes v lastnosti ustaškega poveljnika v severni Mehiki dekret, glasom kojega se konfiskuje vse premoženje generala Terrazas, Enrique Creela in Juan Creela. Terrazas je najbogatejši posestnik v Mehiki ter obsega njegova zemljišča skoro polovico države Chihuahue. Oba Creela — eden izmed njiju je bil preje mehiški poslanik v Washingtonu — sta nekaka starega generala Terrazas, kojega sin se nahaja kot ujetnik in talec v Chihuahui, kjer se mude tudi ženski člani družine Terrazas.

V neki brzovjavki v Juarez izjavlja Villa, da nima namena povrniti premoženja, katere je odvzel Spanceem v Chihuahui. Izjavlja kategorično da so se Španci umešavali v notranje zadeve Mehike ter da so z vsemi silami, katere so imeli na razpolago, podpirali usurpatorja Huerto.

Imetje jim bo povrnil le v slučaju, ako bi mogli dokazati, da so se vzdružili vsakega umešavanja v notranjo mehiško politiko.

Ker je Villa že ves rop porabil v vojaške svrhe ter nima sedaj na razpolago nobenih sredstev več, imajo Španci le malo upanja, da bi sploh kedaj zopet prišli do njihovega premoženja. Stvar je še tem težavnejša, ker morajo dokazati, da niso podpirali Huerto, ako hočejo dobiti nazaj njihovo imetje.

Ustaša so ustrelili dva Španca, Augustine in Jose Gonzales, ki sta bila dobro znana v družabnih krogih v Chihuahui. Njunina trupla so našli v nekem predmestju. Villa je odpisal iz mesta veliko ogleduhov, ki naj bi opazovali prodiranje federalcev, ki prihajajo baje iz Torreona.

Washington, D. C., 16. dec. — Tukašnje mehiško poslanništvo je stopilo danes iz svoje dosedanje rezerve ter je obelodanilo izjavo, v kateri se imenuje generala Villa z ozirom na njegova nasilstva v Chihuahui roparja in bandita. On in Zapata sta baje prototip roparja, ki misli le na umor, uboj in plenjenje.

Poslanstvo pa hvali nasprotno Huerto, ki baje varuje interese tujecev pod najneugodnejšimi razmerami.

Izprememba pri brzovjavih.

Washington, D. C., 16. dec. — Poslanec Curry je vložil danes predlogo, ki zahteva od vseh brzovjavnih družb, da se morajo uporabljati v brzovjavkah velike začetnice in interpunkcije.

Sufragetke zaigale cerkev.

Liverpool, 16. dec. — Sufragetke so danes tukaj zaigale cerkev sv. Ane. Ognjegaseci so požar le s težavo pogasili. V cerkev so udrla skozi okno.

Kitajski zarotniki.

San Francisco, Cal., 15. dec. Na shodu 500 članov tukašnje kitajske kolonije se je zelo agitiralo za finančno pomoč onim revolucionarjem, ki nameravajo strmoglaviti s prestola predsednika Yuan Shi Kaia, kateri se baje hoče proklamirati kitajskim cesarjem. Govorniki so zatrjevali, da se zamore kitajska republika obdržati edinole na ta način, če se spravi s pota sedanjega predsednika.

Vzroki brezdelja.

Trgovskega tajnika Redfielda se je pozvalo, naj razkrije vzroke sedanjega brezdelja.

Washington, D. C., 16. dec. — Trgovski tajnik Redfield je pred sprejemom nove tarifne postavbe izjavil, da bo uvedel strogo preiskavo razmer v kaki industriji v slučaju, da bi se odpustilo večje število delavcev ali pa skrajšalo delavni čas. Veliko podjetnikov — je rekel takrat — bo storilo to, da spravi demokratično administracijo v slab glas.

Sedaj pa, ko je deloma nastopila kriza, ki se je že pričela pod starim tarifom, ni nobenega govora več o kaki preiskavi vzrokov brezdelnosti. Z ozirom na izjavo trgovskega tajnika je predložil včeraj republikanec Humphrey iz Washingtona seznam kakih dvesto tovarnih v državi Washington, ki so ustavile obratovanje in vsled česar je izgubilo kakih petnajst tisoč delavcev zaslužek.

Humphrey je pozval trgovskega tajnika, naj uvede preiskavo kot je nekdanj obljubil.

Kardinal Rampolla umrl.

V Rimu je umrl kardinal Rampolla, bivši državni tajnik papeža Leona XIII.

Rim, Italija, 16. dec. — Danes poneči je umrl kardinal Rampolla, bivši dolgoletni državni tajnik v Vatikanu. Smrt je nastopila krog polnoči. Ni bil sicer hudo bolan, a je imel večkrat napade influence, sliče onim papeža Pija X. Kardinal Rampolla je bil oni, ki je daroval zahvalno maslo dne 11. maja ob priliki ozdravljenja papeža.

Mariano Rampolla del Tindaro se je rodil v Palizzi, škofija Gela, dne 17. avgusta 1843. Kardinalsko čast mu je podelil papež Leon XIII. leta 1887. Nato je postal državni tajnik, prefekt svete kongregacije v Loretu ter je zavzemal še veliko drugih častnih mest.

Pozornost elega sveta je vzbudil leta 1885, ko je nastal med Nemčijo in Španko spor radi Carolinskoga obočja. Predlagal je, naj se postavi papeža za razsodnika, kar se je tudi zgodilo ter je bila zadeva rešena v splošno zadovoljnost. Po smrti papeža Leona XIII. je veljal za kandidata, ki je imel največ upanja, da doseže najvišjo čast v Cerkvi. Uresničil pa se je štiri vatikanski pregovor, da gre iz konklava kot kardinal oni, ki je šel vanj kot bodoči papež (papabilis).

Od tega časa, ko je videl, da ne more doseči najvišjega cilja svojega življenja, je živel le še sam zase ter se posvetil z vso unemo različnim študijam.

Mesto k poroki v smrt.

York, Pa., 16. dec. — 19-letni David Hinke, kojega poroka z Jessie Werner je bila določena na božični dan, si je pogladil danes kroglo v sree. Nvesta je že nakupila vse potrebno ter so bile tudi dogotovljene vse priprave. Hinke, ki je delal na farmi, je bil jutraj še na polju. Krog poldne pa se je vrnil domov ter vrgel raz sebe pezo življenja.

Cena vožnja.

Parnik od Austro-American proge

"LAURA"

odpluje dne 31. decembra 1913.

Vožnja stane iz New Yorka do:

Trsta in Reke \$36.—
Ljubljane \$37.18
Zagreba \$37.08

Vožnje listke je dobiti pri FRANK SAKSER, 82 Cortlandt St., New York City.

Plačilo stavkokazom. Grozna smrt v rovu.

V New Castle, Colo. je izgubilo v rovu vsled eksplozije 38 stavkokazov življenje.

ČUTILI SO SE JUNAKE.

Ponesrečenci so povečini sinovi bogatih rančorjev, ki so stopili na mesto stavkarjev.

New Castle, Colo., 16. dec. — Strašna kazen je zadela danes 38 stavkokazov, ki so izgubili v Vulcan Mine, poldrugo miljo od New Castle, vsled eksplozije življenje. Vsi so bili sinovi premožnih rančorjev ter so opravljali delo pri prostih premogarjev z namenom, da zlomijo veliko stavko, katero so pričeli delavci v južnem Colorado, da si pribore boljše delavske pogoje. Mladi ljudje so opravičevali skrbstvo s tem, da hočejo obvarovati občinstvo pomanjkanja kuriva.

Vulcan-rov je last Rocky Mountain Fuel Co. ter je bil že od nekdaj znan kot zelo nevaren zaradi velike množine plinov. Žrtve lanišnje eksplozije so bile baje informirane o tem, a neizkušeni tavkokazi niso mogli preprečiti nesreče. Na večer je stalo kroglo vse polno žensk in otrok, povečini vdov in sirot ponesrečenih.

To je že druga velika katastrofa v tem rovu. Dne 18. februarja 1906. je izgubilo v njej 60 premogarjev življenje. Takratna eksplozija je bila slična tej, ki je zahtevala danes 38 življenj. Izmed 40 ljudi, ki so delali v rovu ta se rešila le dva.

Zupnik iz Glenwood Springs, I. P. Carrigan, se je podal kmalu popoldne v rov, dočim je pričelo rešilo moštvo spravljati mrtvece na dan. Okrajni manager Rocky Mountain Fuel Co., J. W. Cummins je oficijelno označil eksplozijo premožnega prahu kot vzrok nesreče. Rekel je, da je pritisk plinov strel celotno gorovo. Nesreča se je dogodila po njegovi označbi ob 10 uri in 20 minut v prostoru št. 13. ter se je raztezala do prostora št. 37.

Superintendent Charles S. Meerdinck se je podal takoj, ko je izvedel o nesreči, v rov. On in spremstvo so kmalu došli do ponesrečenec, ki so bili tako raznesarjeni, da jih ni bilo mogoče spoznati. Vsled tega so izgubili oni, ki so čakali pred rovom, zadnjo iskrico upanja.

Policiist ustrelil morilca.

Kot smo že poročali, je pred nekaj tedni umoril v New York kuhar Oscar Vogt neko živiljo. Po storjenem zločinu je pobegnil in se neznankom skril. Včeraj zvečer ga je na vogalu 3. Ave. in 42. ceste srečal policiist Connely in ustrelil nanj. Težko ranjenega so prenesli v Bellevuebolnišnico. Connely ga je bil včeraj zasledil v Papst kazini in mu je sledil do 42. ceste. Ko je stopil predenj rekoč, da je aretiran, je potegnil dolg nož in ga skušal zaklati. Policiist, ki je imel revolver že pripravljen, ga je ustrelil v glavo. Vogt je bil umoril 41-letno Agnes Guth.

Linčanje.

Williston, N. D., 16. dec. — 50 obožanih mož je danes napadlo tukašnji okrajni zapor. Zvezali so šerifa in udri v celice, kjer je bil zaprt zaradi trikratnega umora Cleve Cullerston. Jetnik se je sicer branil, toda močje so ga posadili v avtomobil, in ga obesili na nekem mostu. Na mrtvega so oddali z revolverji več krogelj.

V Shreveportu, La., so razjarjeni prebivalci linčali dva zamorca.

Iz Avstro-Ogrske. Železniška nesreča.

Grof Berchtold in balkanske razmere. — Pri Tridentu so napadli neznanci vojaško stražo.

EKSPLOZIJA.

Petindvajset oseb je bilo na mestu mrtvih; veliko ranjenih. — Vlak napolnjen z delavci.

Dunaj, Avstrija, 16. dec. — Skupni zunanji minister grof Berchtold je v današnji seji pojasnil avstrijski delegaciji razmere na Balkanu. Veliko senzacijo je povzročila vest o političnem testamentu grofa Aehrenthala, v katerem so zelo zanimivi podatki o Novem Sandžaku.

Dunaj, Avstrija, 16. dec. — V bližini Tridenta so napadli neznanci vojaško opazovalnico. Na stražnika so začeli metati kamene, ko je pa ta ustrelil, so tudi napadaleci oddali več strelcev. Kmalom potem ga je nekdo tako udaril po glavi, da je nezavestno obledel na tleh. Za nekaj časa se je zavedel in videl, da so neznanci vlekli za seboj dva težko ranjena.

Oddelek cesarskih loveev je sicer takoj odšel za napadaleci, ki so skoraj gotovo Italijani, pa ni imel nikakega uspeha.

Budimpesta, Ogrska, 16. dec. — Pri Tarnovu v Galiciji se je pripetila danes grozna železniška nesreča. V osebnem vlaku s katerim se je vozilo več sto delavcev, je eksplodirala steklenica benena, kar je imelo grozne posledice. Ko je stro evodja ustavil lokomotivo, so začeli vreti delavci iz vozov na tir. V tem trenutku je pa pridrvel po osrednjem tiru brzovlak in pomečkal 25 delavcev; 30 jih je težko ranjenih.

Velik nakup zemljišč.

London, Anglija, 16. dec. — Poslanec Nalley Deely je kupil od vojvode Bedforda za približno \$25.000.000 19 akrov zemlje v sredini mesta. Na tem prostoru je Covent Garden in Market opera.

Theodore Roosevelt.

Rio de Janeiro, Brazilija, 16. dec. — Prejšnji predsednik Roosevelt je dospel v Porto Murinho in se odtam podal v Corumbo. Iz tega kraja bo odšel v notranjost Brazilije na veliko lovsko ekspedicijo.

Denarje v staro domovino

pošiljamo:		K.	
5....	1.10	180....	26.66
10....	2.15	140....	28.66
15....	3.15	160....	30.70
20....	4.20	180....	32.75
25....	5.20	170....	34.80
30....	6.25	180....	36.85
35....	7.25	190....	38.90
40....	8.30	200....	40.90
45....	9.30	250....	51.15
50....	10.30	300....	61.35
55....	11.35	350....	71.60
60....	12.35	400....	81.80
65....	13.40	450....	92.00
70....	14.40	500....	102.25
75....	15.45	600....	122.70
80....	16.45	700....	143.15
85....	17.45	800....	163.60
90....	18.45	900....	184.00
95....	19.45	1000....	204.00
100....	20.45	2000....	407.00
110....	22.45	5000....	1017.00

Poštarina je všteta pri teh evah. Doma se nakazuje svote po polnoma izplačajo bres vizarja odbitka.

Naše denarne pošiljate razpošilja na zadnje pošte s k pošta branilnični urad na Dunaju v naš krajšem času.

Denarje nam poslati je najprej lažje do \$50.00 v gotovini v pr poročnem ali registriranem pisnu, večje sneke pa po Posta Money Order ali pa po New York Bank Draft.

FRANK SAKSER, 82 Cortlandt St. New York N. Y. 6104 St. Clair Avenue N. E. Cleveland, O.

GLAS NARODA

(Slovenic Daily)
Owned and published by the
Slovenic Publishing Co.
(a corporation.)
FRANK SAKSER, President.
JANKO PLESKO, Secretary.
LOUIS BENEDIK, Treasurer.

Place of Business of the corporation and
addresses of above officers:
28 Cortlandt Street, Borough of Man-
hattan, New York City, N. Y.

Se celo leto veča list za Ameriko
Canada \$3.00
pol leta za mesto New York 1.50
pol leta za mesto New York 4.00
pol leta za mesto New York 2.00
pol leta za mesto New York 4.50
pol leta za mesto New York 2.50
pol leta za mesto New York 1.70

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan
izvenrednih nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA"
("Voice of the People")
Issued every day except Sundays and
Holidays.
Subscription yearly \$8.00.

Advertisement on agreement.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne
prihajajo.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne
prihajajo.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne
prihajajo.

"GLAS NARODA"
New York City.

Telephone 46-7 Cortlandt.

AMERICAN ASSOCIATION OF
MEMBERSHIP LABEL

Vprašanje ameriških že-
leznic.

—o—

Železnice so se obrnile na med-
državno trgovsko komisijo s pro-
šnjo, ako smejo zvišati pristojbi-
ne. Prošnjo so utemeljevale s tem,
da potrebujejo denarja.

Edino vprašanje, s katerim naj
bi se pečala meddržavna trgovska
komisija, bi ne bilo to, ali želez-
nice v resnici rabijo denar, tem-
več ali ga zaslužijo.

Železnice te dežele so prevzele
večjo dedščino bogastva in ugod-
nih prilik kot katerakoli ustano-
va, kar pomeni zgodovino člove-
štva. Ako so torej razmetale svoje
bogastvo ter slabo uporabile
ugodne prilike, niso prebivalci
Združenih držav niti moralno, ni-
ti kako drugače primorani, da
bi jim povrnilo izgube, katere so
si nakopale s slabim gospodar-
stvom.

Železnice so največje javne o-
bratne korporacije v deželi. Nu-
diti bi morale občinstvu tako o-
bratovanje, da bi si zagotovile
njegovo hvaljeznost. Mesto tega
pa je ni morda v deželi institucije,
ki bi bila tako sovražna kot so
ravno železnice in to povsem
opravičeno.

Železnice so se ravnale po prin-
cipih dveh mogotev na tem po-
lju, starejšega Vanderbilta, koje-
ga geslo se je glasil: "Občinstvo
naj vzame vrag!" in Collins P.
Huntingtona, ki je vedno rekel:
"Vse kar se da iztisniti iz pro-
meta."

Železnice so, sledeče temu prin-
cipu, tepale občinstvo z nogami,
dokler se ni sledeje odločilo, da
popravi napake, katere so delale
železnice.

Občinstvo noče ugonobiti želez-
nic, pač pa je sklenilo, da ne da
železnicam več kot primeroma za-
služijo.

Sklenilo je, da ne dovoli več,
da bi se železnice v divjih špekulacijah
preobložile s kapitalom in
potem prisilile deželo, da plača
obresti te prevelike kapitalizacije.
Ljudstvo noče več plačevati
železnicam poleg cene tudi kazni
monopola.

Železnice so razmetale svoje
premoženje v divjih špekulacijah,
nadalje s tem, da so izvolile pod-
kupljive javne uradnike ter ko-
rumpirale zakonodaje potom oži-
votvorjenja nepostavnih monopolo-
v.

Stvar občinstva ni, da bi trpelo
vred teh neznosnih razmer ter
obenem plačevalo izdatke, ki so
se porodili iz tega zavoženega go-
spodarstva.

Ne bo se več kladlo mestnih te-
let za izgubljene sinove, želez-
nice.

Teletje meso je postalo drago
in življenski stroški so vedno višji.
Vzrok pomankljive prosperite-
te je iskati v trmitem vstraj-
anju železnic pri njihovi dosednji
politiki. New York Central želez-
nica nasprotuje dosledno željam
občinstva ter tepta z nogami pra-
vice naroda in državne postave.

Ali naj se sedaj nagradi za
njeno nepostavna dejanja?
New York Central železnice se

vedno pozivlje pred sodišča, da
se zagovarja radi kršitve postav,
ki prepovedujejo dovoljenje po-
pusta in razločevanjem med pro-
težiranimi in neprotežiranimi pre-
važevalci. Ali naj se ji dovoli zvi-
šanje pristojbin, da more plačati
denarne kazni ter izkazati dobi-
ček, — da bo mogla še nadalje iz-
sesavati občinstvo?

Ali naj se New York, New Ha-
ven & Hartford železnice še na-
gredi za njena privatna in krimi-
nelna kršenja postav? Ali naj se
to železnice opremi še z nadalj-
nim kapitalom, da bo mogla pod-
kupiti še več zakonodaj?

Ali mora občinstvo za vse čase
plačevati za privilegij, da se ga
ne prestopa ropa?

Gotovo ne! Železnicam je treba
pojasniti, da smejo zahtevati le to,
kar zaslužijo, in da morajo imeti
samoe občinstva več obzira,
ako hočejo zahtevati, da bi imelo
občinstvo obzira z njimi.

Ne smelo bi se dovoliti, da bi
delale železnice z deželo kot z o-
svojenim provinco ter z državljani
kot s podjarmljenim narodom.

Ne smelo bi se dovoliti želez-
nicam, da bi, kot New York Central
in New Haven, ropale deželo
kot da bi vanjo udrle sovražne
kohorte

Nasprotno bi se morale napoti-
ti železnice, da bi na resen in
inteligenten način skušale dvig-
niti dele dežele, kjer imajo svoj
sedež, na višjo stopnjo razvoja.

Napotiti bi se jih moralo, da bi
razširile svoja pomožna sredstva,
da bi zvišale delavno zmožnost in
umnožile svoje bogastvo, iz kate-
rega bi črpali korist tudi celokup-
ni narod.

Ne smelo bi se dovoliti, da bi
tvorile železnice z velikanskimi
stroški protipostavne monopolne,
ki imajo hudodelski namen, da iz-
korisčajo splošnost.

Ako bodo pa železnice stopile
pred meddržavno trgovsko komi-
sijo na stari način ter edino le z
zahtevo, da potrebujejo denarja
za izvrševanje svojih starih prak-
tik, potem nimajo dosti upanja
na uspeh, niti pred širšim občin-
stvom, niti pred poštenim sodnim
dvorom.

Ako nimajo železnice toliko de-
narja kot bi ga potrebovale, se
nabajajo v istem položaju kot
vsak poprečni človek ali popreč-
no podjetje te dobe.

Nekako zadrego, v večjem ali
manjšem obsegu, je opaziti pov-
sod.

Raditega morejo železnice za-
htevati le to, kar jim gre, ter naj
dobe tudi le to, kar zaslužijo, —
niti več, niti manj.

Dopisi.

Calumet, Mich. — Naše dru-
stvo sv. Cirila in Metoda št. 9 J. S.
K. J. je imelo dne 7. decembra
svoje letno zborovanje, na kate-
ro se bili izvoljeni sledeči urad-
niki za leto 1914: predsednik Mi-
hael Klobučar, podpredsednik Ja-
nez Goseneč, tajnik Janek Ilenič,
II. tajnik Janek D. Zunič, blagaj-
nik Mihael Zunič ml.; odborniki:
Jurij Sterk, Fran Pavlič, Martin
Strauss in Peter Zunič. To dru-
stvo se je ustanovilo 4. decembra
leta 1898. Ustanovitve sta bila
Mihael Sunič in Janek Stajar. In-
korporirano je bilo 6. okt. 1903
in kmalo potem priključeno J. S.
K. J. Rojaki, gotovo ste vsi čitali
zapisnik zadnjega zborovanja J. S.
K. J. in gotovo vsi pripoznate,
da so gospodje delegati veliko
dobrega ukrenili. Živeli! — Tu-
kašnje društvo sv. Jozefa št. 1
S. H. Z. prav lepo napreduje. Sli-
šal sem da se bo tudi pri tej or-
ganizaciji uvedla nova plačilna
lestevica, kar je vsekakor za odo-
bravati. Pozdrav! — Mihael Su-
nič jr.

St. Paul, Minn. — Ker se nik-
dar nisem čital dopisa iz naše na-
selbine, sem jaz sklenil malo po-
jasniti tukajšnje razmere. Tukaj
nas je le malo Slovencev, pa še
ti smo vsi raztreseni. Društva ni-
mamo nobenega, ker se rojaki
vse premalo zanimajo za to pre-
koristno stvar. Največ je takih,
ki nikdar ne primejo nobenega
časopisa v roko. Nekatere je še
celo sram govoriti slovensko. —
Dela so še dosti dobro, posebno
obrniki so lahko ponosni na svoj
zaslužek. Navaden delavec zaslu-
ži \$2-\$2.50 na dan. Pred krat-
kim se je poročil Anton Burlovič
s Franciško Krulč. Obilo sreče
in božjega blagoslova! Bolgar, ki
je 25. julija obstrlil dva Sloven-
ce, je bil obsojen na 30letno ječo.

Ko bo še kaj hovega, bom že spo-
ročil. Pozdrav! — Joško Koma-
tar.

New Hradec, N. Dak. — Že te-
den dni najkrajše vreme. V
seni kaže toplomer 54. Take je-
seni oz. zime tukajšnji farmerji
ne pomnijo nad 15 let. — Na far-
me je prišel delat iz Wyominga
mesece septembra Fran Šalobir.
Z veseljem pripoveduje, da si v
"jamah" ni mogel nikoli nič pri-
hraniti, tukaj si je pa dal v prvih
štirih mesecih \$100 na stran. In
še bi bilo za pridne fante dela do-
volj. — Rev. J. C. Smoley.

Bryant, Okla. — V eni izmed
zadnjih števil "A. S." je nekdo,
ki je poslal dopis iz Bryanta, na
podel način zlorabil moje ime.
Vse, kar je bilo priobčeno, je bila
sama laž. Ni res, da tukaj odpi-
rajo dva nova rova, kakor tudi
ni res, da bomo začeli z zidanjem
katoliške cerkve, za katero im-
amo baje že nabranih \$900. Nada-
lje je pisec nekaj govoril o slo-
venski šoli. Kaj nam pomaga slo-
venska šola, če je pa tukaj en
sam slovenski otrok, pa še ta je
premlad in torej za šolo nesposo-
ben. Laž je tudi, da smo kupili
zemljišče za cerkev. Toliko v po-
jasnilo, da bodo rojaki vedeli, pri-
čem da smo. — Frank Markele,
Box 22, Bryant, Okla.

Miklavž.

Spisal Mirko Muršec.

(Konec.)

Ženske imajo baje prirojen čut,
da takoj opazijo slične izpreme-
be v močvi duši in tako je tudi
Živka kaj kmalu opazila, kaj se
godi v meni. Našel sem pa v svo-
jo največjo radost, da so postali
tudi njeni pogledi gorkejši, da so
iskale tudi njene oči večkrat mo-
jih.

Nikdar mi ni nanesla prilika,
da bi ji razodel ta svoja sveta ču-
stva, jaz pa tudi slične prilike ni-
sem iskal! Saj je najslabši, naj-
mikavnejši čas ljubezni, ko tava
duša v temi negotovosti, ko išče-
jo oči oči, da čitajo v njih, v o-
nih svetlih, plantičnih, polnih po-
gledih sladko govorico srca, ki je
slajša od vseh besed in govori-
čij o ljubezni, slajša nego vse
prešerno poljubovanje. Usta laže-
jo, a zrelo srce — oči — pa nik-
dar!

No, pa odkritosrečno rečeno, če
bi se mi tudi nudila primerna pri-
ložnost, ko bi ji lahko razložil
svoja čustva, jaz si tega ne bi niti
upal storiti. Živka mi je bila ta-
krat in še mi je danes višje, bo-
žastveno bitje, katero sem obo-
ževal in še obožujem. Občeval
sem tudi z drugimi dekleti, a mo-
je občevanje z njimi je bilo v to-
nu in besedi povsem drugačno.
dovoljeval sem si z njimi razno-
vrstne šale, kakor je to pač med
mladino že navada. Ko pa sem
govoril s svojo Živko, gledal nje-
ne globokomode oči, pa je izgi-
nila vsa moja predznost kar na
mah.

Z ljubeznijo pa se je začela za-
me tudi doba, ki je zvesta spreml-
jevalka svete, res srečne ljubavi.
Postal sem igralec valovja ljubez-
ni, valovja, ki je podobno valom
morja, prej krotkim in mirnim,
nakrat pa burnim in razburka-
nim, kakor se pač ravno zljubi fi-
zičnim silam, ki z njimi gospoda-
jejo.

Občutil sem to valovanje v pol-
ni meri!

Dvigali so me ti valovi sedaj
do viška blaženosti in sreče, tre-
nutek pozneje pa me ravnotako
hladnokrvno pogrezali v globino
trpljenja in muke.

Pomagati si nisem mogel in ni-
sem vedel, bodo li me vrgli ti va-
lovi ob skrivno, nevidno skalov-
je, bodo li me vrgli srečno na
kopno in mi vrnilo življenje.

Vsak Živkin pogled, vsako nje-
no besedo sem pretehtal in si raz-
lagal po svoje — pesimist sem že
od nekdaj in veste torej, da mi
je prinesla ta razlaga novih muk
novih bolesti. Če pa je slučajno
zopet dva dni nisem videl, bilo
pa še mi je vse bolj hudo, postal
sem apatičen za vse, — življenje
mi je postalo zoprn, se mi je pri-
čelo stiditi, če nisem gledal le
dva dni Živkinih velikih sinjih
oči.

Ginili so medtem tedni, vrstili
se meseci, a moja ljubav je bila
silnejša, a tudi vedno obupnejša.
Sam sem si hotel dopovedati, da
je vredna Živka boljšega moža,
lepšega, uglednejšega, moža z bo-
dočnostjo, skusil sem jo pozvati,
iztrgati iz srea, a ni šlo — vsi mo-
ji poskusi so bili zaman.

Tradicionalno je že, da sple-
tkarijo po malih trgih in mestih
kaj radi, začeli so ruvati tudi zo-
per mene. Spletkarili so iz Bog

Delavci, ki delajo na prostem,

izpostavljeni mrazu in vlagi, se la-
ko izognemo dolgotrajnim bolečinam
vsled reumatizma in nevralgije ako
rabijo dr. Richter-jev "PAIN-EX-
PELLER" kakor hitro začetijo
prve bolečine.

To sredstvo ima za seboj 43let-
no zgodovino.

Uporablja se ga po celem svetu
ter ga je dobili v vseh lekarnah
Združenih držav, za 25 in 50 centov
steklenica.

Rabite ga tudi, ako si izvinete
mišice, sklepe, kadar čutite bolečine
v bokih, sklepih in tilniku; kadar
vas boli glava, vas trga po ušesih
ali vas prime krč v želodcu. Popol-
no navodilo v slovenskem jeziku v
vsakem zavoju.

Bodi pazljiv ter se izogibaj po-
naredb.

Pristni Pain-Expeller je dobili le v
zavojih kot je naslikan tukaj.

Manufactured by
F. Ad. Richter,
74-80 Washington St., New York.

vedl kakih vzrokov in nagibov in
konec teh spletke je bil, da so pre-
povedali Živki njeni stariši kate-
gorično vsako občevanje z menoj
in se me je začela ona ogibati
zbog te prepovedi. Nisem ji štel
tega v zlo; saj je bistvo prave že-
ne njen mehak, tujim vplivom
podrejen značaj in torej tudi Živ-
ka ni bila v tem izjema. Kaj sem
med tem časom prestal, tega po-
pisati mi ni moči. Taval sem o-
krog brez vsake misli in brez smi-
sla za okolice, blebel in hujskal
sem — propadel telesno in du-
ševno.

Pa sveto pismo že piše: "In že-
na bo zapustila očeta, mater in
dom ter sledila možu — izvoljen-
cu srca", in tudi pri Živki je pre-
vladal glas srca otroško posluš-
nost. Našla sva se zopet in znova
so se vzbudili v meni vsi moji že
pokopani upi in nade, znova sem
počel živeti.

Med tem mojim nihanjem med
trenutki veselja in muk je prišel
Miklavžev večer, dan, ki ga ne
bom pozabil nikdar!

V Zapolju je bila udomačena
navada da nastopi na ta dan vsa-
ko leto sveti Miklavž s svojim
spremstvom in obdari ubogo de-
co. Vso prireditve so prepuštili
tokrat meni in jaz sem izbral med
drugim Živko za angelja, sam pa
sem predstavljaval hudica.

Se danes laskate Živki, da je
lepa žena, a če bi jo videli takrat,
pred petnajstimi leti v angelskem
kostumu, bi se mi prav nič ne bili
čudili, da sem bil skoraj zblazel,
ko sem jo gledal. Zavita je bila
v belo tuniko, kar je še povzdigi-
lo vse bolj alabastrno belo polt
njene baržunaste obraza, na-
vdahnjene z lahno rdečico, nje-
ni duhetki kodrast lasje so bili
razpleteni in se sipali kot zlato
po beli obleki, njene globoko-
modre oči je obdajal sladak sijaj,
rečem vam, v nobenem nebeskem
bitju ne more biti združene tako
harmonično toliko nežnosti in le-
pote, kakor je je bilo pri moji
Živki. Ko sem ji smel naravnati
in popraviti njene kodre in jo vo-
diti za roko v čitalniško dvorano
k nastopu, takrat sem bil naj-
srečnejši in ne bil bi zamenjal
svojega umazanega lučiferjevega
kostuma tudi ne s kraljevim pur-
purjem.

Po dovršenem sporedu pa, ko
sva bila par trenutkov neopažena
in se mi je zahvalila Živka za po-
slano darilec, sem jo nalahno ob-
jel krog pasu, sklonil se k njej in
ji rekel: "Živka, ne zahvaljujte
se mi za take malenkosti, saj ve-
ste, da vam rad žrtvujem vse, kar
imam, zahtevajte moje življenje,
pa vam je na razpolago, zahte-
vajte, da pretrpim za vas tisoč
smrti in še Boga bom hvalil, da
smem, tako vas ljubim!" Na-
smehnula se mi je ljubko, da mi
je pretresel njen usmev srce, spre-
govila samo besedico "Janko!"
in že sva se poljubovala, poljubo-
vala kakor bi hotela pogasiti s te-
mi poljubi vse ogenj najine dolgo
prikrite vroče ljubavi, kakor bi
se hotela odškodovati z njimi za
vse prestano trpljenje. Poljubljal
sem njene zlate lase, rožnata lica,
usta in oči in da se mi ni izvila
nalahno iz mojega objema, bil bi
jo, zadušil s svojim poljubova-
njem.

Zagotovljen sem bil tedaj Živ-
kinega srca, zasijalo je tudi meni
zlato solnce srečne ljubavi, rešen
sem vse negotovosti, a začela
se je druga bojazen, drugi dvomi,
nastalo je pereče vprašanje, kaj
porečejo k temu njeni stariši.

Vedel sem v naprej, da se bodo
protivili najini zvezi, ker sem jim

bil preubog, in zato sem napol vse
svoje sile in vso svojo energijo,
da bi si zboljšal gmotno stanje.
Zavest, za kako ceno se borim in
peham, mi je sladila trud in me
navajala k novim naporom in še
k vse večji vstrajnosti. Ljubezen
ne pozna zaprek in ovir, ne ča-
sovnih ne drugih, z Živko sva bi-
la mlada, lahko sva čakala in ko
sem si čez par let vstvaril trajno
ekzistenco, pa sem lahko stopil
brezskrbno pred Živkine stariše,
poprositi njene roke.

Dovolili so v najino zaroko, po-
delili nama svoj blagoslov in ko
je praznoval od časa mojega pri-
hoda v Zapolje sveti Miklavž svo-
jo šesto obletnico, pa je našel
združeni dve najsrčnejši bitji,
kar sva ostala do današnjega dne.

Sveti Miklavž nama je še en-
krat pokazal svoje pokrovitelj-
stvo in nama prinesel, ko je praz-
noval prihodnje leto zopet svoj
god, najinega sinka ter podaril s
tem Živki največjo srečo, katere
more biti deležna žena.

Poročena sva že nad devet let,
a doslej nama še niso zatmenile
obzorja megle, meglice pa preže-
ne takoj skupna ljubezen in bla-
golasje.

Vidite tedaj, dragi prijatelji,
da ne obožujem zastoj nebeske-
ga svetnika Miklavža, ki mi je
pripomogel s svojo protekcijo do
izpopolnitve vseh mojih najsrč-
nejših želj, ki me je vvrstil med
redko vrsto onih, ki lahko mirno
in brez fraze rečejo: "Srečen in
zadovoljen sem!"

Vse leto pa sta mi najljubša in
največja praznika Živkin god in
Miklavžev večer in dal Bog, da bi
še mi dolgo ostala!"

Solza je zalesketala Kremenu v
oči, ko je končal svojo povest.
Pa rosne so bile še ene oči!

Proti koncu Kremenovega pri-
povedovanja se je bila povrnila
gospa Živka, a ko je opazila ob
svojem vstopu vse obimje verno
zamaknjeno v Kremena, obstala
je neopažena in slišala tako konec
moževе povesti.

Ko je končal, je pristopila mol-
če k njemu, podala mu roko, ta
jo je lažno in pobožno stisnil in
vsi navzoči so bili prepričani, da
sta si onladila s tem zopet vnovič
svojo ljubezen, obnovila vnovič
brez besed prisoje medsebojne
harmonije in ljubavi.

Trenutna tišina je nastala med
navzočimi, vsi so molčali pod vi-
skom tega svečanega trenutka;
molčal je celo sicer vedno sarka-
stični zdravnik.

Zakonca Kremen sta se kmalu
nato poslovila, tudi drugi gostje
so se razšli in tako je minul v tr-
gu S. prirejen Miklavžev večer.

Iz šole.

Učitelj je poučeval v četrtem
razredu gorovje na Češkem. Pri-
hodnjo uro to ponavlja. Pokliče
še k deski dekča, ki mu lepo po-
ve in pokaže Rudne gore, Krko-
noše in Jesenike.

— No, Mihee, kako se imenuje
pa to-le gorovje med Češkim in
Bavarskim?

— Mihee nezna.

— Čakaj, dečko, ti bom poma-
gal. Prva črka je "s"; no kako se
imenuje gorovje?

— Nič odgovora.

— Druga črka je "n".

— Še nič.

— No, še tretjo črko ti povem:

— "m".

Učence hitro: Sumaster (Su-
mava):

Slovensko katoliško

podp. društvo **svete Barbare**

za Zedinjene države Severne Amerike.
Sedež: FOREST CITY, Pa.
Inkorporirano dne 31. januarja 1902 v državi Pennsylvania.

ODBORNIKI:
Predsednik: MARTIN GERČAN, Box 633, Forest City, Pa.
Podpredsednik: JOSEF PETERNEL, Box 96 Willock, Pa.
I. tajnik: IVAN TELBAN, Box 707, Forest City, Pa.
II. tajnik: JOHN OSOLIN, Box 492 Forest City, Pa.
Blagajnik: MARTIN MUHIČ, Box 537, Forest City, Pa.

NADZORNIKI:
Predsednik nadzornega odbora: KAROL ZALAR, Box 547, Forest City, Pa.
I. nadzornik: IGNAC PODVARNIK, 4724 Hatfield St., Pittsburgh, Pa.
II. nadzornik: FRANK SUNK, 59 Mill St., Luzerne, Pa.
III. nadzornik: ALOJZ TAVČAR, 299 Cor. N. — 3rd St., Rock Springs, Wyo.

POROTNI IN PRIZIVNI ODBOR:
Predsednik porot odbora: PAUL OBREGAR, Box 402, Witt, Ill.
I. porotnik: MARTIN OBERŽAN, Box 51, Mineral, Kans.
II. porotnik: ANDREJ SLAVIČ, 7713 Issler St., Cleveland, Ohio.

VRHOVNI ZDRAVNIKI:
Dr. J. M. SELISKAR, 6127 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

Dopisi naj se pošiljajo I. tajniku IVAN TELBAN, P. O. Box 707 v Forest City, Pa.
Društveno glasilo: "GLAS NARODA".

**IZ URADA GL. TAJNIKA ZDRUŽENIH DRUŠTEV SV. BAR-
BARE S SEDEŽEM V FOREST CITY, PA.**

Tem potom se naznanja, da je bilo na 4 glavni konvenciji sklenjeno, da si
vsak član, oziroma članica, kateri je zavarovan za \$250.00 lahko povzra u-
smrtnino do 1. januarja 1914 na \$500.00; to velja tudi za one, ki so že prestopili
45. leto.

Kdor želi povzrači usmrtnino, naj se da preiskati pri zdravniku; prošnja in
sprave naj se pošlje vrhovnemu zdravniku v potrditev. Assessment je razvi-
den iz lestvice, ki je razdeljena na \$250.00 in na \$500.00.

Ivan Telban, glavni tajnik.

**Kako mesto Zagreb meščane s
hrano preskrbuje.**

Zagrebski občinski odbor je
naročil za zimo 28 vagonov krom-
pirja, 2 vagona kislega zelja, 2
vagona fižola in veliko jajec.
Dolje je naročil 15,800 kg raz-
ličnih rib in 8200 kg morskih lo-
sov, ki se bodo prodajale vsak
petek na trgu. Kakor znano, ima
občina tudi troje mesnice, kjer
prodaja goveje in prašičeve me-
so prve vrste. Dolje prodaja ob-
čina mleko in mlečne izdelke ter
zelenjavo. Večja naročila se do-
stavljajo strankam na dom.

POZDRAV.

Na povratku v staro domovino
pošiljam iz velikega mesta New
York še enkrat mnogo lepih po-
zdravov vsem prijateljem v Bur-<

Jugoslavanska

Katol. Jednota

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

URADNIKI:

Predsednik: IVAN GERM 407 Cherry Way or Box 57, Braddock, Pa.
Podpredsednik: IVAN PRIMOSIC, Eveleth, Minn., Box 641.
Glavni tajnik: GEO. L. BROZICH, Ely Minn., Box 434.
Pomočnik tajnika: MIHAEL BRAVINEC, Omaha, Neb., 1234 So. 15th St.
Blažnik: IVAN GOUZE, Ely, Minn., Box 106.
Kaznari: ALOJS VIRANT, Lorain, Ohio, 1700 E. 5th St.

VRHOVNI ZDRAVNIKI:

Dr. MARTIN J. IVENC, Joliet, Ill., 980 No. Chicago St.

NADZORNIKI:

ALOJS KOSTELIC, Salido, Colo., Box 533.
MIHAEL KLOBUCHAR, Calumet, Mich., 115 — 7th St.
PETER SPEHAR, Kansas City, Kans., 422 No. 4th St.

POROTNIKI:

IVAN KERZISNIK, Burdick, Pa., Box 151.
FRANK GOUZE, Chisholm, Minn., Box 715.
MARTIN KOCHIEVAR, Pueblo, Colo., 1219 Miller Ave.

Vsi dopisi na vs. pošiljajo na glavnega tajnika, vse denarne poljiljave na glavnega blagajnika Jednote.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA".

NOVICE IZ STARE DOMOVINE.

KRANJSKO.

Ogenj. Z Bleda poročajo: V noč dne 18. nov. ob pol 2. zjutraj je prišlo goreti pri Francetu Maroltu h. št. 36 na Bledu. Ogenj se je čudovito hitro razširil ter je vpepelil v teku starih ur hišo in skedenj. Le z največjim naporom so mogli na požarišče priti hitro sosedje rešiti živino in hišno opremo. Požarna bramba, ki je s čudovito naglico prihitela na požarišče, ni mogla pričeti z gašenjem, ker ni v bližini nikake vode. K sreči za Bled in njegove prebivalce je pač to, da je požar nastal na kraju, ki je dokaj osamljen in od najbližnjega sosedja oddaljen do 500 korakov. Pogorelec je bil zavarovan pri banki "Slaviji" za 7600 K, a škoda ima do 6000 K. Kako je ogenj nastal, je še precej v temi zavito. Pač pa se sme prebivalcem Bleda čestitati, da so dosegli nekaj rekorda v požarih, kajti od zadnjega velikanskega požara, ki je uničil skoro pol Bleda, je gorelo na Bledu ravno — 26krat.

Požar. V Srednji vasi v Bohinju je popolnoma zgorel velik kozolec posestnice Marije Markoš. Škoda znaša 900 K, kozolec ni bil zavarovan. Ogenj sta zanelita 2 otroka, ki sta se igrala z vžigalnicami.

Poboj. V Volčah pri Kranju je neki hlapec zaklal v gostilniškem prepiru 25letnega tesarja Tomaža Habjana; Habjan je precej težko poškodovan.

Pogreša se. Že pekačo dva meseca je tega, ko je odšel delavec Tone Pengov na Igu, star 30 let, z doma in se od tedaj ni več vrnil. Vse poizvedbe po njem so ostale brezuspešne. Denarja ni imel pri sebi, pač pa je mogoče, da si je šel iskat dela kam drugam.

Mrtvega so našli dne 25. nov. v ločnici 38letnega mizarja Valentina Kalana iz Zbilj pri Medvodah. Ležal je s telesom na bregu, le glavo je imel v vodi, dočim je bilo orodje razmetano po tleh. Težko, da bi bil Kalan vsled pijače zasel v vodo, ker je 24. nov. cel dan delal in ni bil pijanec. Imel je usesa višnjeva, kakor bi ga kdo držal za usesa in tlačil glavo v vodo. Skregal se je večkrat s svojim svakom Matevžem Alčim iz Ločnice, kateri mu je bil dolžan par tisoč kron, pa se mu jih je branil vrniti.

V Ameriko se je hotel odpeljati 22letni Alojzij Šribar iz Rake v krškem kraju ter se na ta način hotel izogniti neprijetni vojaški sukni. Policija ga je pa v Solnogradu ustavila in izročila sodišču, odkoder se bode moral po prestani kazni z neprostovoljnim sprejemom povrtni v svojo domovino.

Ponesrečil je v Hunajah pri Trebnjem 15letni sin kovača Skubeta. Hotel je s smodnikom razstreliti kladbo, a smodnik se mu je vnel in ga po obrazu tako poškodoval, da bo skoraj gotovo oslepel.

Umrl je v Radečah dne 22. nov. posestnik in trgovec I. Kavalar v starosti 64 let.

Umrl je v Kandiji pri Novem mestu v starosti 60 let vpokojeni nadučitelj Stipko Jelenc. Pokojnik je bil odlični učitelj in pravi ljudski prijatelj.

Umrl je v Ljubljani v 66. letu svoje dobe 37letni uslužbenec e. k. deželno sodnje Pavel Trost. Oč preprečili. Konj je bil vreden pogreb je bil 30. novembra.

Celje. Dne 16. nov. je umrl v Celju Konstantin baron Fiedler, graščak v St. Pavlu pri Preboldu. Prepeljali so ga v Trst. — Dne 17. nov. pa je umrl Boštjan Mastnak na Bregu v 83. letu svoje starosti.

Grajska vas. Tukaj je umrl posestnik Martin Slander v visoki starosti 77 let. Bil je tudi l. 1866 v vojski in je bil na obeh nogah težko ranjen.

Petrovče. Pred kratkim so ponoči neznani uzmovci poskušali svojo tatinsko srečo v trgovini G. Pergerja in Rojca v Levcu; ravno tako tudi v isti noči v trgovini gospe Kosenina v Drešnji vasi in gospe Godiel v Petrovčah. Posebne sreče niso nikjer našli, bili so povečini povsod odpujeni.

Postajališče Blanca se v kratkem času otvori.

Sp. Gruševje. Josipina Padežnik je pred kratkem prodala telico mesarju za 114 K. Shranila je denar doma, a ponoči ji je izginil izpod strehe. Žalostna je poizvedovala po uzmovcih. Uzmovci se je skesal in skrivši prinesel čez par dni denar pošteno nazaj; vesela ga je pobrala žena na tleh.

PRIMORSKO.

Kako je lep vojaški stan. Sodrug iz Sežane "Zarij" piše: Te dni sem šel ob starih popoldne po naši glavni cesti in sem opazoval "abritanje" rekrutov. Pest se mi je krčala, ko sem gledal, kako sirovo postopajo korporali in drugi taki visoki dostojanstveniki z rekruti. Vlekli so jih za ušesa kakor neposlušne paglavce in tolkli s puškinimi kopiti ter jih pehali smetlje, kakor bi bili rekruti iz lipovega lesa in imeli neobutljivo kožo. Mislim, da se bo nehal ta sirov pouk, če pride kak oficir. Ali kaj še! Lajtnant je res prišel, pa je še prekalil druge v sirovosti. Ker ni držal nek rekrut pravilno puške, mu je vzel iz rok in sunil vojaka s puškinim kopitom tako močno v prsa, da se je vojak komaj vzdržal padca. In ko so videli šarži, da je lajtnant še sirovejši od njih, so dobili še večji pogum in klofotali se z večjo vmeno. Pri tem delu so vpili kakor jesiharji. Kaj da so kričali, nisem razumel, ker je polk madjarski. Da so pa deževale psovke na uboge rekrute, o tem sem prepričan, zakaj prijazen besed človek ne vpije. Kdo bi se potem še čudil, da so ravno med vojaškimi novinci tako pogosti samomori?

Požar. Brje, 22. nov. Včeraj proti 19. uri ponoči je nenadoma na neznan način izbruhnil ogenj v hiši posestnika Ivana Mihelj (Križnika) pri Mihelj. Ljudstvo se je zbralo na vkup in pridno so gasili, kdor ima kaj razuma in srea do bližnjega. Rešili so živino, le malo drugega. Omejitve so ogenj toliko, da je ostala kuhinja ter klet in tik stoječa sosedna hiša.

Mnogo škode je nastalo tudi po sosednih strelah, po katerih so gasilci prihajali k ognju. Najbližnji sosedje so pa tudi hoteli metati vse predmete iz svojih shramb v strahu pred razširjenjem požara, kar je tudi povzročilo mnogo škode na predmetih. Požar je silno divjal, zlasti dokler ni pogorela velika množina sena in druga klaja nad hlevom. Škoda je velika in le srečen slučaj je, da je bila tiha noč, ker sicer bi bilo ob vso vas, ki ima tako temno zidane hiše. Pogorelec je dober kmet, ki je pa bil za prenizko svoto zavarovan.

Na slovenski gimnaziji v Gorici se je ustanovil podporni zalog "Simon Gregorčič" za uboge in pridne učence tega zavoda. Ne samo premožnejšim, ampak tudi nadarjenim revnim učencem naj se nudi prilika, obiskovati srednje šole in se izobraževati. To je namen tega društva. Da bo pa mogoče delovati in podpirati, se obrača do vseh, ki imajo usmiljenje za pridne in revne učence, da pridejo društvu na pomoč. Članarina znaša letno 2 K, ustanovniki plačajo 20 K. Centralna posojilnica je v ta namen darovala 400 kron. Teodor Hribar je daroval štirim učencem izgotovljene obleke.

Tatovi pridno "delajo" ponoči v Gorici in okolici. Klatijo se po

vaseh bližnje Furlanije, okoli Fara, oglašajo se pa tudi po Gorici. Na Ljavi je stal tat na dvorišču mizarja Rjavec ter hotel pobrati nekaj kokoši, pa je bil prepuščen o pravem času. Rjavec je sklenil, da rajše z družino doma lepo poje piške, mesto da bi jih evrl ali kam prodal kak ponočni tat. Neznani tatovi so hoteli vlomiti v mesnico Ad. Urbančiča v ulici sv. Ivana. Kos zidu so porušili, da bi vrgli vrata dol, pa niso nič opravili. Najbrže so jim dišali dobro prekaženi jeziki.

Smrtna kosa. Dne 23. nov. so pokopali v Gorici nesrečno Antonijo Humarjevo. Pogreb je bil impozanten. Obilo članov Sokola se je udeležilo pogreba. Venec, ki so ga položili člani in članice Sokola, je imel napis: "Vrli sestri zadnji Na zdar!" Raztelesenje se je izvršilo v mrtvašnici. Patrona jej ji prodrla pljuča in sree in se ustavila v hrbtni mišici; projektil je spravila sodej. — Dne 25. nov. je umrla v Gorici Cirilica dr. Ozvaldova v nežni starosti. — V Gorici je umrl šolski svetnik E. Schreiber, bivši ravnatelj na goški realki. Pokojni, rojen v Gorici, je poznal domače razmere; dasi ni bil kdove kako naklonjen Slovence, vendar ne more govoriti o kakih krivcah, ki bi jih bil Slovence prizadjal. Kot šolnik je bil mož na svojem mestu; leta 1901. je šel v pokoj, nemalo vsled intrig nemško-nacionalnih profesorjev.

Ustrelil se je v Gradišcu ob Soči nadporočnik Fran Grmac, star 31 let. Vzrok samomora ni znan. Jahač iz cirkusa pri kavaliriji v Gorici. Med vojaški novinci pri dragoneh v Gorici se je odlikoval poseben eden z veliko nerodnostjo. Podčastnik, ki je večkrat oddelek, v katerem se nahaja oni nerodnej, je bil ves čas iz sebe, kaj naj naredi s tem človekom. da bo prav sedel na konju. Vse zaman. Nazadnje pa je bilo dosti teh "špasov" — vojaku-novincu. Ko je zopet nerodno jahal in se je gospod "führer" drl nad njim, je pa skočil s konja, pa zopet na konja, stal na konju, jahal, sedeč na zadnjem delu hrbta konjevega, okoli obrnjen, kakor pač delajo jahači v cirkusu. Z odprtimi ustni so gledali vojaški podčastnik te "mirakle" in prišlo je na dan, da ta prej tako nerodni jahač je bil jahač v cirkusu. Smejali so se vsi, moštvo in oficirji, sedaj je fant dober jahač.

Kje je JOŽEF VIDMAR? Pred par meseci je bil na Bruceton. Pa. Spodaj podpisani bi rad zvedel za njegov naslov radi neke važne stvari. Če kdo izmed rojakov ve za njegov naslov, ga prosim, da mi ga javi, za kar mu bodem zelo hvalečen, ali naj se pa sam oglasi. — R. Pieteršek, Box 436, Bridgeville, Pa. (17-19-12)

KATASTROFI "TITANICA" IN "VOLTURNA".

Izšla je knjižica, v kateri se obravnava katastrofi "Titanica" in "Volumna". Lično delo krasi 14 slik, ki so izborno izdelane. Ker je rojakom še v živem spominu grozna zadnja katastrofa, vsled katere je izgubilo nad sto ljudi življenj, smo prepričani, da bodo kaj radi segali po tem delu, v katerem zasledujemo dogodke od konca in kraja. Cena knjižice je 40 centov, kdor pa naroči tri, jih dobi za \$1.00. Naročila naslovite na:

Otto Pezdin,

412 E. 78th St., New York, N. Y.

NAZNANILO.

Rojakom v Ely, Minn., in okolici naznanjamo, da ima g. John Gouze v zalogi Slovensko-Amerikanski Koledar za leto 1914. To rej, rojaki, kateri ga še nimate, posezite po njem, ker je izvanredno dobro urejen in se je bati, da bode pošel.

S spoštovanjem

Slovenic Publishing Co.

Trgovec s slatnino

M. POGORELO,

29 E. Madison St. — Room 1112,

Chicago, Ill.

Opomba: Pazite na oglaš v sobotnih številkah

ZASTONJ
MOŽEM50,000
KNJIZIC

Popolnoma Zastonj

uničujejo svoja življenja, kako se nalezajo raznih boleznih in kako si zamorejo pridelati popolno zdravje, moč in krepost v kratkem času in po nizki ceni. Ako hočete i iti v rožje med možmi, ta knjižica vam pove, kako priti do tega. Pove vam kako se zamorejo boleznimi knor

Želodčne Teskoče, Rvematizem, Bolezni Mehurja in Ledvic, zastupljena kri ali stiliis, triper, spolna nemoč, splošno izguba moči, gubitek moške kreposti, nočni gubitek, izgubljena moška sila, atrolija, striktura, organske bolezni, boleznii jeter in posledice razuzdanega življenja, hitro in stalno ozdraviti privatno doma v vaši hiši.

Tiše mož je že dobilo perfektno ZDRAVJE, MOČ in TELESNO KREPOST potom te brezplačne knjižice. Zaloga znanosti je, in vsebuje ravno tiste stvari, ki jih mora znati vsak mlad ali star, bogat ali revan, samaki ali oženjen in zdrav ali bolan mož. Ne zapravljajte denarja za razna malovredna zdravila, čitajte poprej to knjižico skozim /koz. Prihranila vam bo denar in vas poučila, kako zadobiti POPOLNO ZDRAVJE IN MOČ. Ispolnite, izrežite in pošljite nam še danes sledeči kupon, na kar dobite v najkrajšem času to zanimivo knjižico POPOLNOMA ZASTONJ; mi plačamo tudi poštino. — Mnogi grabeživi zdravnikii kušajo ljudem razne svoje zdravila s tem, da pošljajo na C. O. D. ali protipovestje brez da jih kdo nosi. MI NIKDAR NE STO. RIMO TEGA. Ako želite po knjižico, dobite jo brez najmanjših obveznosti naznam nam. Pošljite nam vaše ime in naslov, če daste.

Kupon za Brezplačno Knjižico

Dr. JOS. LISTER & CO., Inc., 200, 208 N. Fifth Ave., Chicago, Ill.

GOSPODI: — Jar trih vled polemi, nato prosim, pošljite mi vaše brezplačno knjižico za moje, poštino pristo.

IME .....

ULICA in šte. ali šol .....

MESTO .....

DRŽAVA .....

Rad bi zvedel za naslov svoje seestre. Kakor sem čul, živi nekeje v Chicago. Prosim cenjene rojake v Chicago, če kdo ve za nje naslov, da ga mi javi, ali naj se pa sama oglasi. — Christian Ahacik, 717 South Arizona Street, Butte, Mont. (15-17-12)

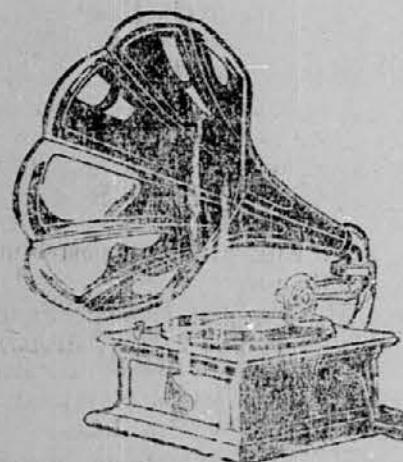
KOLEDAR

"GLAS NARODA" za leto 1914 je izšel; oskrbljen je z lepimi slikami in dobrimi spisi ter za jedno tiskano podo obširnejši. Velja s pošto vred 30c. Dobiti je pri: SLOVENIC PUBLISHING CO., 82 Cortlandt St., New York City. ali v podružnici FRANK SAKSER, 6104 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Josip Scharaben blizu Union postaje 415 West Michigan St., Duluth, Minn. Pošiljam denar v staro domovino in prodajam parobrodne in železniške listke.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI IN NAJCENEJŠI DNEVNIK.

Ali bo o Božiču v vaši hiši gramofon?

\$10.00 depozita je vse, kar je treba. Še isti dan vam odpošljemo gramofon in 12 spevov zastonj.

Ako pa še niste izbrali gramofona, pišite takoj za krasni cenik, katerega dobite zastonj.

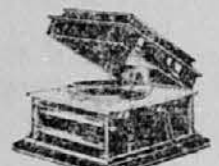
Gramofoni od \$25.00 do \$500.00.

Plošče importirane iz Ljubljane.

Columbia Grammophon Co.,

171 Washington Street,

New York, N. Y.

Columbia "Favorite" Posebna božična cena \$42.00 in 12 spavov zastonj.

ZA BOŽIČ IN
NOVO LETO

se kaj radi spominjajo Slovenci svojcev v stari domovini in jim pošiljajo darove; seveda iz te dežele večinoma le GOTOVE DENARJE; v tem oziru je najboljšje, da se obrnejo v materinem jeziku na podpisanega, kateri : : : : vse hitro in točno odredi. : : : :

Frank Sakser

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

6104 ST. CLAIR AVENUE, N. E., CLEVELAND, O.

Podružnice

Spiljet, Celovec, Trst,

Sarajevo, Gorica, Celje

in Gradož.

Delniška glavica

K. 8,000.000.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani Stritarjeve ulice 2

sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter je obrestuje po čistih 4 3/4 %

Kupuje in prodaja vse vrste vrednostnih papirjev po dnevnem kurzu.

Naš dopisnik za Zedinjene države je tvrdka

FRANK SAKSER, 82 Cortlandt St., New York.

Podružnice

Spiljet, Celovec, Trst,

Sarajevo, Gorica, Celje

in Gradož.

Rezervni fond

K. 1,000.000.

Skrivnosti Pariza.

Slika iz nižin življenja.

Spisal Eugene Sue. — Za "Glas Naroda" priredil J. T.

(Nadaljevanje.)

— "Vi se zovete Alojzija Morel?" vpraša tedaj komisar strogo in resno Lojziko.

— "Da, gospod", odgovori deklica trepetaje po vsem životu.

Medtem odpre Rudolf sobico svoje sosedinje.

— "Ste-li Vi Hieronimus Morel, njen oče?" nadaljuje komisar proti Morelu obrnjen.

— "Da, gospod, ali..."

— "Stopite s svojo hčerjo tu notri!" zapove komisar kazaje na sobo, v kateri je bil Rudolf.

Vsed Rudolfove navzočnosti nekoliko pomirjena vstopita, kakor se juna je zapovedalo. Komisar zapre duri ter reče Morelu:

— "Vem, da ste pošteni in nesrečni. Zato Vam naznanjam z velikim obžalovanjem, da moram aretirati v imenu postave — Vašo hčer."

— "Vse je odkrito! Izgubljena sem!" zakriči Lojzika uničeno ter pade v naročje svojega očeta.

— "Kaj praviš? — Kaj praviš?" zavpije Morel. "Ti nisi pri pameti! — Zakaj izgubljena?! — Tebe vklemiti! — Zakaj?! — Kdo?!"

— "V imenu postave!" reče komisar kazaje na znak svoje oblasti.

— "Jaz nesrečnica!" zakriči Lojzika ter se vrže na kolena.

— "V imenu postave?" vpraša Morel, kateremu je že jela pešati pamet. "Zakaj hočete v imenu postave aretovati mojo hčer? Jaz, jaz jamčim za Lojziko. Moja hči je ona, moja pridna hči, kaj ne Lojzika? Hočejo te vklemiti?! To ne more biti. In potem, gospod komisar, vsa čast Vam! Ali vklepa se samo hudobne ljudi. Razumete, samo hudobne! In Lojzika, moja hči, ni hudobna. Gospod se je zmotil, moja dobra Lojzika. Res sem jaz Morel. Ali na svetu je več Morelov. Ti si Lojzika, ali tudi Lojzika ni samo ena. Gospod komisar, tu mora biti pomota, zares mora biti pomota."

— "Zalda ni... Alojzija Morel, poslovite se od očeta!"

— "Vi mi hočete odvesti hčer?" zakriči Morel bolešno ter stopi groze k komisarju.

Rudolf stopi med oba ter prime Morela za roko rekoč:

— "Pomirite se ter se vdaite! Svojo hčer dobite zopet nazaj. Njena nedolžnost pride gotovo na dan!"

— "Ničesar ni zakrivila! Zato stavim svojo glavo —". Tu se spomni zlata, ki ga je prinesla Lojzika zjutraj, da ga reši ječe.

— "Pa zlato?! Ono zlato danes zjutraj, Lojzika?!"

In tedaj strašno pogleda svoj hčer.

Lojzika je uganila, kaj je hotel reči oče.

— "Jaz krasti?! je zavpila.

In rdečica plemenitega ogorčenja na obrazu, naglas njenih besed in usmev je spet pomiril njenega očeta.

— "Saj sem vedel", de oče. "Vidite, gospod komisar! Ona taji, pa še nikdar ni lagala v svojem življenju. Prisegam Vam to. Vprašajte vse, ki jo poznajo, in vsi Vam bodo to potrdili. Ona, pa laž! Za kaj takega je preponosna, in sploh pa je poplačal menico naš dobrotnik... Zlata ne mara pridržati. Hotela ga je ravno prej-le nesti."

— "Saj se je ne dolži tatvine", de komisar.

— "Pa moj Bog! Česa se jo vendar sumi? Jaz, njen oče Vam prisegam, da je nedolžna v vsakem oziru. In gospod, tudi jaz se še nisem nikdar zlagal v svojem življenju."

— "Kaj Vam pa koristi, če zveste, česa se dolži Vaša hčer?", reče Rudolf. "Nedolžnost Vaše hčere se izkaže gotovo in oseba, ki se tako živo zanima za Vas, jo bo ščitila. — Objemite svojo hčer! Kmalu jo spet vidite!"

— "Gospod komisar", pravi Morel ne poslušaje Rudolfa.

— "Očetu se ne odvde hčer, ne da bi se mu povedalo, zakaj. Vse hočem vedeti. Lojzika, govori!"

— "Vaša hčer se dolži detomora", pove policijski komisar.

— "Jaz, jaz ne razumem — jaz — Vi —"

In Morel je jecljaje govoril besede brez vsake zveze dalje.

— "Vaša hčer se dolži, da je umorila otroka", ponovi komisar svoje prejšnje besede. "Nikakor pa še ni dokazano, da je res storila ta zločin."

— "O ne, to ni res — to ni res!" zakriči Lojzika, ki se je vzravala z velikim naporom. "Prisegam Vam, da je bilo dete že mrtvo. Nič več ni dihala. Bilo je ledeno mrtvo." — Pamet sem izgubila — to je bil ves moj zločin. Da bi umorila svojega otroka! Ne! Nikdar!"

— "Svojega otroka, praviš, nesrečnica!" zavpije Morel dvignivši obe roki proti njej, kakor jo bi hotel s tem in z groznimi besedami uničiti.

— "Milost, moj oče, milost!" zaprosi hči jokaje.

— "Gospod komisar, odvedite jo stran! To ni moja hči!"

In nesrečni oče je hotel oditi. Ali Lojzika se mu vrže k nogam, se oklene kolena ter zakliče z jokajočim in prosečim glasom:

— "Oče! Oče! Poslušaj me vsaj!"

— "Gospod komisar, odvedite deklico, Vam jo izročam", de rokodelec ter se skuša otrestiti Lojzike.

— "Poslušajte svojo hčer!" reče Rudolf zadrževaje ga. "Ne bodite vendar tako nevmisljeni!"

— "Njo! Moj Bog! Moj Bog! Njo!" ponovi Morel ter se vdari po čelu z obema rokama. "Omadeževana je! Oh, nesramnica!"

— "In če je za Vas žrtvovala svojo čast?" mu de Rudolf narhalo.

Te besede so uničujoče vplivale na Morela. Poledal je svojo hčer, ki je kopaje se v solzah še vedno klečala pri njegovih nogah, vprašaje z nepopisljivim pogledom.

— "Notar!" je rekel skripaje besno z zobmi.

Odgovor je že bil na Lojzikinih ustnicah. Hotela je govoriti, a se je premislila. Sklonila je glavo in molčala.

— "Toda ne! Saj me je hotel danes zjutraj vtakniti v luknjo", nadaljuje Morel v kipeči jezi. "Ne, on ni storil tega. Tem boljše! Svojega greha ne more opravičiti in jaz nimam ničesar opraviti z njeno sramoto. Brez kakage očitjanja svoje vesti jo lahko prekolnem."

— "Ne, ne, oče! Ne kolni me! Vse, vse Ti povem, Tebi same-mu povem. In potem boš videl, če zaslužim odpusčenje."

— "Za božjo voljo, poslušajte svojo hčer", mu zakliče Rudolf.

— "Kaj naj mi pove? Svojo sramoto? — Saj jo še prehitro zvem..."

— "Gospod komisar, bodite tako vsmiljeni ter mi dovolite, da spregovorim z očetom nekaj besed, predno se ločim od njega. Mogoče za vedno. Tudi pred Vami, ki ste naš rešitelj, hočem govoriti, toda samo pred Vami in svojim očetom..."

— "Dovoljujem", odgovori komisar.

— "Vi se ne daste preprostiti? Hočete-li odreči svojemu otroku zadnjo tolažbo?" vpraša Rudolf Morela. "Če mislite, da mi dolgujete kaj hvaležnosti, potem uslišite prošnjo svoje hčere!"

— "Naj bo!" odgovori Morel čez nekoliko časa.

— "Toda kam naj gremo?" vpraša Rudolf. "Zraven te sobe je Vaša družina."

— "Kam naj gremo?" ponovi brusilec dragih kamnov z usmevom trpke ironije. "Kam naj gremo, pravite? Gori — gori v podstrešno sobo, kjer leži mrtvo truplo mojega otroka. Ta kraj je zelo pripraven za tako izpoved, ali ne? Videti hočemo, če si upa Lojzika lagati tudi v pričo svoje mrtve sestre."

Morel urno izstopi ne da bi se ozrl na Lojziko.

— "Gospod", de komisar tiho Rudolfu. "Ozirate se na uboga očeta ter ne zavlačujte pogovora. Prav ste imeli, ko ste rekli, da ne prenesa njegov um tega udarca. Njegove oči imajo že sedaj nekaj blaznosti v sebi."

— "Bojim se kakor Vi. Priznanje njegove hčere mu gotovo zdrobe sree. Zato hočem kolikor mogoče okrajšati ta pogovor."

In Rudolf je hitel po teh besedah za Morelom in njegovo hčerjo.

Dospevši v podstrešje so stopili vsi trije v mrliško sobico. (Dalje prihodnjik.)

Rad bi zvedel za svoje tovariše: FRANK ŽMAUC, MAKŠ VOLČANSEK in FRANK SERBČIČ. Prva sta doma iz Stajerskega, zadnji pa iz Dolenjskega. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njih naslov, naj mi naznani, ali naj se pa sami javijo, za kar se najtopleje zahvaljujem. — Frank Anderlüh, Box 327, New Comerstown, O. (17-20—12)

Kje je JANEZ KANALEC? Doma je iz Sužida, občina Kobariid, Primorsko. Leta 1906 sva bila skupaj v Milwaukee, Wis., a od tam se je preselil neznano kam. Slišal sem, da se je l. 1910 nahajal v Poplar, Mont. Ker je bil moj najboljši prijatelj, prosim cenjene rojake širom Amerike, ako je komu znan njegov naslov, naj mi ga naznani, ali se mi pa naj sam javi. — John Koren, 251 Grove St., Milwaukee, Wis.

Iščem svojega brata RUDOLFA MAŽEL. Pred petimi leti je bil nekje v Canadi. Prosim cenjene rojake, kdor ve za njegove naslove, da ga mi javi, ali naj se pa sam oglasi svoji sestri: Katarina Mažel, sedaj omožena Mestek, P. O. Box 158, Cherokee, Kan. (17-19—12)

Kje je moj brat MIHAEL JALOVEC? Doma je iz fare Čatež na Dolenjskem. Pred 5 mesece je bil v državi Nevada, kamor sem mu pisal, pa mi nič ne odpiše. Za njegov naslov bi rad zvedel: John Jalovec, 1284 E. 55th St., Cleveland, Ohio. (17-19—12)

Iščem svojega moža, ki biva nekje v British Columbij. Jaz se sedaj nahajam v Brooklynu. Če hoče priti semkaj, lahko dobiš delo za bartenderja. Moj naslov je: Mary Kauše, 136 Noll St., Brooklyn, N. Y. (17-23—12)

NAZNANILO.

Slovensko katoliško podporno društvo SV. JOZEFA št. 12 J. S. J. sa Pittsburg-Allegheny, Pa. in okolice ima svoje redne seje vsako drugo nedeljo v mesecu na 57ti ulici.

Vse denarne polikljatve odsotnih članov, naj se polikljajo samo in edino blagajniku Frank Strausu, 1013 High St. Allegheny, Pa.

Vsi dopisi in naznanila naj se polikljajo prvemu tajniku.

Uradniki za leto 1913. so sledeči: Predsednik: Michael Lorber, 1029 Pearl St., N. S. Pittsburg, Pa. Podpredsednik: Vincenc Arch, 448 Long Alley, Allegheny, Pa. I. tajnik: John Simonovich, Fabian St. Cot. View, N. S. Pittsburg, Pa. II. tajnik: Nik. Povše, 8 Ord St. Numrey Hill, Allegheny, Pa. Blagajnik: Fran Strava, 1013 High St. Allegheny, Pa.

Zastopnik: Frank Krese, 5106 Natrono Alley, Pittsburg, Pa.

Odborniki: Jakob Laurič, 4617 Carroll St., Pittsburg, Pa.

Anton Lokar, 25 Troy Hill Road, Allegheny, Pa.

Frank Petiaj, 119 Banner Alley, Pittsburg, Pa.

Računska preglednika: Frank Strižila, 1 Rickenbach St., Allegheny, Pa.

John Bostnar, 182 — 48 1/2 St., Pittsburg, Pa.

Zastopnik: John Mestnak, 208 Chestnut St., Allegheny, Pa.

Mr. FRANK KOVAČIČ,

ki je zastopnik Slovenic Publishing Company in pooblaščen pobirati naročnino za list "Glas Naroda", kakor tudi druga naročila.

Sedaj se nahaja v Clevelandu, Ohio, in okolici.

Vedno in povsodi so šli naši rojaki na roko našemu potniku in ga lepo sprejeli, zato smo uverjeni, da bode tudi novemu potniku na prvem potovanju tako. Rojaka našega novega potnika kar najtopleje priporočamo.

Slovenic Publishing Co.

IVAN PAKO CONEMAUGH PA

Drustvo BORITELI SLAVNI

Členom slovenskim in hrvaškim podpornim in pevskim društvom se tople priporočam za člene naročil. — V zalogi imam vse kar potrebujejo pčoporne ali pevski društva. — Vseeno polikljajmo poštne prosto: Pišite porj. V zalogi imam tudi vsakovrstne ure, veržice, pristane, medaljone, zapestnice, snake, broške, ehane itd.

Mej poštni naslov je: LOCK BOX 328.

MISSOURI. VINO. DREVESCA. TRTJE.

Trtnica Gasconade County naznanja, da ima še veliko zalogo starega vina dveh vrst, katere se ponudijo občinstvu:

Claret rudiče 50¢ gal. Elvira belo 60¢ gal.

Sodi od 50 gal. brezplačno, manjši \$1. Za vsa vina se jamči pristnost iz čistega grozdja. Naročila iz prijaznosti: F. Gram, Naylor, Mo. ali direktno: H. Sohns & Bro., Hermann, Mo.

Slovenskim kmetom širom Amerike naznanjam, da sem prevzel vsa jabolčna drevesa večje drevesnice in jih ponudim v naročilih vsaj 100 skupaj po 12¢, naročila 500 in več skupaj po 8 1/2¢ drevo. Vse glavne vrste jabolk Amerike. Garantiram, da je dreveje tako močno, veliko in krepko, kakor najboljša drevesca v Ameriki. Ako ni tako, se denar vrne in drevesa podarijo. Vse druge vrste drevja, isto trtje navadne cene.

Česplje, pristne iz Bosne, črešnje vseh vrst iz Evrope za oplešanje lotov in hiš, veliki brinjevi grmi, smreke, hojce, najlepše rože vrtnice in drugo; vse ceneje kakor kjerkoli. Slovenec, najlepši svoj dom za mali denar!

F. Gram, Naylor, Mo. (3x v t 26-11-12)

NA ZNANJE.

Rojakom v Ohio naznanjamo, da jih obišče naš novi potnik

Mr. FRANK KOVAČIČ,

ki je zastopnik Slovenic Publishing Company in pooblaščen pobirati naročnino za list "Glas Naroda", kakor tudi druga naročila.

Sedaj se nahaja v Clevelandu, Ohio, in okolici.

Vedno in povsodi so šli naši rojaki na roko našemu potniku in ga lepo sprejeli, zato smo uverjeni, da bode tudi novemu potniku na prvem potovanju tako. Rojaka našega novega potnika kar najtopleje priporočamo.

Slovenic Publishing Co.

IVAN PAKO CONEMAUGH PA

Drustvo BORITELI SLAVNI

Členom slovenskim in hrvaškim podpornim in pevskim društvom se tople priporočam za člene naročil. — V zalogi imam vse kar potrebujejo pčoporne ali pevski društva. — Vseeno polikljajmo poštne prosto: Pišite porj. V zalogi imam tudi vsakovrstne ure, veržice, pristane, medaljone, zapestnice, snake, broške, ehane itd.

Mej poštni naslov je: LOCK BOX 328.

MISSOURI. VINO. DREVESCA. TRTJE.

Trtnica Gasconade County naznanja, da ima še veliko zalogo starega vina dveh vrst, katere se ponudijo občinstvu:

Claret rudiče 50¢ gal. Elvira belo 60¢ gal.

Sodi od 50 gal. brezplačno, manjši \$1. Za vsa vina se jamči pristnost iz čistega grozdja. Naročila iz prijaznosti: F. Gram, Naylor, Mo. ali direktno: H. Sohns & Bro., Hermann, Mo.

Slovenskim kmetom širom Amerike naznanjam, da sem prevzel vsa jabolčna drevesa večje drevesnice in jih ponudim v naročilih vsaj 100 skupaj po 12¢, naročila 500 in več skupaj po 8 1/2¢ drevo. Vse glavne vrste jabolk Amerike. Garantiram, da je dreveje tako močno, veliko in krepko, kakor najboljša drevesca v Ameriki. Ako ni tako, se denar vrne in drevesa podarijo. Vse druge vrste drevja, isto trtje navadne cene.

Česplje, pristne iz Bosne, črešnje vseh vrst iz Evrope za oplešanje lotov in hiš, veliki brinjevi grmi, smreke, hojce, najlepše rože vrtnice in drugo; vse ceneje kakor kjerkoli. Slovenec, najlepši svoj dom za mali denar!

F. Gram, Naylor, Mo. (3x v t 26-11-12)

HARMONIKE

bodisi kakor koli vrste izdelujem in popravljam po najnižjih cenah, a delo upoštevno in zanesljivo. V popravilo zane-
dljivo vsakdo pošlje, ker sem že nad 16 let tukaj v tem poslu in sedaj v svojem lastnem domu. V popravku vsamcem hranjake kakor vse druge harmonike ter računam po delu kakor kdo zahteva brez nadaljnjih vprašanj.

JOHN WENZEL,
1017 E. 62nd St., Cleveland, O.

431 parnikov 1,306.819 ton.
Hamburg-American Line.
Največja parobrodna družba na svetu.

Regularna, direktna, potniška in eks-
presna proga med:

NEW YORKOM in HAMBURGOM,
BOSTONOM in HAMBURGOM,
PHILADELPHIO in HAMBURGOM,
BALTIMOREM in HAMBURGOM,

oskrbljena s največjim parnikom na svetu
s "ALBERTA TOR".

919 četver dolg, 50,000 ton.
in z velikimi poznanimi parniki:

Kaiserin Aug. Victoria, America, President Lin-
coln, President Grant, Cleveland, Cincinnati Pa-
tricia, Pretoria, Pennsylvania, Graf Waldersee,
Prinz Adalbert, Prinz Oskar, Bontia, Salamansa,
Arcadia in Barcelona.

Najboljši ugodnosti v medkroju in
tretjem razredu.

NIZKE CENE.

Izvrstna postrežba za potnike.

Za vse podrobnosti obrnite se na

Hamburg-American Line.

41 Broadway, New York City
ali lokalne agente.

VAŽNO ZA VSAKOGA SLOVENCA!

Vsak potnik, kateri potuje skozi
New York bodisi v stari kraj ali
iz starega kraja naj obišče

PRVI SLOVENSKO-HRVATSKI
HOTEL

AUGUST BACH,
45 Washington St., New York,
Corner Cedar St.

Na razpolago so vodne kate
sobe in dobra domača hrana po
nižkih cenah.

Pozor, rojaki!

Dobri sem in
Washington
na svoje zdrav-
stveno potnik
vse, kar je
na jami, da
se zavravi
prava in ko-
stana.

Po dolgem
dani se mi je
posrečilo le
najti pravi
Alpen tinktu-
ro in Pomm-
erood imadu-
nju in za rest-
o vsehkih in
gosti in dolgi
vse, kar je
na jami, da
se zavravi
prava in ko-
stana.

LA, ki korine se
vse, kar je
na jami, da
se zavravi
prava in ko-
stana.

LA, ki korine se
vse, kar je
na jami, da
se zavravi
prava in ko-
stana.

LA, ki korine se
vse, kar je
na jami, da
se zavravi
prava in ko-
stana.

LA, ki korine se
vse, kar je
na jami, da
se zavravi
prava in ko-
stana.

LA, ki korine se
vse, kar je
na jami, da
se zavravi
prava in ko-
stana.

LA, ki korine se
vse, kar je
na jami, da
se zavravi
prava in ko-
stana.

LA, ki korine se
vse, kar je
na jami, da
se zavravi
prava in ko-
stana.

LA, ki korine se
vse, kar je
na jami, da
se zavravi
prava in ko-
stana.

LA, ki korine se
vse, kar je
na jami, da
se zavravi
prava in ko-
stana.

LA, ki korine se
vse, kar je
na jami, da
se zavravi
prava in ko-
stana.

LA, ki korine se
vse, kar je
na jami, da
se zavravi
prava in ko-
stana.

LA, ki korine se
vse, kar je
na jami, da
se zavravi
prava in ko-
stana.

LA, ki korine se
vse, kar je
na jami, da
se zavravi
prava in ko-
stana.

LA, ki korine se
vse, kar je
na jami, da
se zavravi
prava in ko-
stana.

LA, ki korine se
vse, kar je
na jami, da
se zavravi
prava in ko-
stana.

LA, ki korine se
vse, kar je
na jami, da
se zavravi
prava in ko-
stana.

LA, ki korine se
vse, kar je
na jami, da
se zavravi
prava in ko-
stana.

LA, ki korine se
vse, kar je
na jami, da
se zavravi
prava in ko-
stana.

LA, ki korine se
vse, kar je
na jami, da
se zavravi
prava in ko-
stana.

LA, ki korine se
vse, kar je
na jami, da
se zavravi
prava in ko-
stana.

LA, ki korine se
vse, kar je
na jami, da
se zavravi
prava in ko-
stana.

LA, ki korine se
vse, kar je
na jami, da
se zavravi
prava in ko-
stana.

LA, ki korine se
vse, kar je
na jami, da
se zavravi
prava in ko-
stana.

LA, ki korine se
vse, kar je
na jami, da
se zavravi
prava in ko-
stana.

LA, ki korine se
vse, kar je
na jami, da
se zavravi
prava in ko-
stana.

LA, ki korine se
vse, kar je
na jami, da
se zavravi
prava in ko-
stana.

LA, ki korine se
vse, kar je
na jami, da
se zavravi
prava in ko-
stana.

LA, ki korine se
vse, kar je
na jami, da
se zavravi
prava in ko-
stana.

LA, ki korine se
vse, kar je
na jami, da
se zavravi
prava in ko-
stana.